

**Vaše Excelencie, otcovia biskupi, milí kolegovia z Katechetickej sekcie
Českej biskupskej konferencie, ctené rehoľné sestry, milí duchovní otcovia,
vážené katechétky a katechéti,**

dovoľte, aby som Vám najskôr odovzdal čo najsrdečnejšie pozdravy od otca arcibiskupa Bernarda Bobera, košického arcibiskupa a metropolitu, predsedu Komisie Konferencie biskupov Slovenska pre katechizáciu a školstvo i od ostatných členov Komisie KBS pre katechizáciu a školstvo – otca arcibiskupa Jána Oroscha a otca biskupa Mareka Forgáča. Je pre mňa cťou byť medzi Vami na tomto výnimočnom kongrese.

Vaše stretnutie je výnimočné z viacerých dôvodov. Je historicky symbolické, keďže sa uskutočňuje v dňoch, v ktorých si pripomíname sté výročie vzniku nášho spoločného štátu. Je preto taktiež príležitosťou poďakovať Bohu za všetko dobré, čo tento štát našim národom priniesol, no predovšetkým poďakovať za hrdinské svedectvo i preliatu krv mnohých statočných katolíkov v Čechách, na Morave i na Slovensku. Vďaka tomuto svedectvu prežila katolícka viera v našich národoch aj dobu komunistického temna. Poďakovať treba aj za svedectvo mnohých kňazov, rehoľníkov, rehoľných sestier i laikov, ktorí, nehľadiac na riziko perzekúcie, ohlasovali radostnú zvesť svojim súčasníkom rozličnými spôsobmi, učili ich pravdám viery, vhod či nevhod, a tak zabezpečili kontinuitu katechézy a celkovej náboženskej výchovy. Mnoho z hrdinov tejto doby môže byť veľkou inšpiráciou aj pre dnešných mladých ľudí, ako nám to nedávno pripomenula Cirkev v beatifikácii mučenickej čistoty Anny Kolesárovej z východoslovenskej dedinky Vysoká nad Uhom.

Vaše stretnutie sa uskutočňuje krátko po biskupskej synode venovanej mládeži, ktorej je katechetické úsilie prioritne venované. Synoda, ako i celé obdobie, v ktorom nám bolo dané prežívať naše životy, sú však poznačené všeobecným chaosom, ako na to upozorňoval už veľký pápež sv. Ján Pavol II. na sklonku svojho požehnaného pontifikátu.

Rozvinuté krajiny, ako sa zvyknú označovať krajiny západného sveta, ku ktorým sa s hrdosťou hlási česká i slovenská spoločnosť, sú neraz „morálne vývojovo zaostalé“, ako to nedávno formuloval arcibiskup Charles Chaput vo svojom posolstve účastníkom spomínanej synody. A túto morálnu zaostalosť sa neraz snažia vnútiť krajinám a národom, v ktorých je život viery ešte autenticky kresťanský, nepoznačený kompromismi s „kniežaťom tohto sveta“. To je ideologický kolonializmus, o ktorom hovorí pápež František.

Morálna vývojová zaostalosť žiaľ poznačuje výrazným spôsobom aj naše spoločnosti. Má to vplyv taktiež na katechizáciu. Neraz sme vystavení riziku prepadať stavu beznádeje pri pohľade na prázdne či vyprázdňujúce sa kostoly a v tomto stave beznádeje, v „svätom úsilí“ zachrániť, čo sa zachrániť ešte dá, podliehame pokušeniu riediť posolstvo Evanjelia. Aby tak vraj bolo pre dnešných mladých ľudí atraktívnejšie. Takéto zriedené posolstvo však atraktívnejšie nie je, ako to vyjadrili mladí študenti z Austrálie. Adresovali list účastníkom synody, v ktorom vyjadrili svoju únavu zo života vo svete „light kresťanstva“, vo svete bez morálnych

zásad a skepsu zo snahy prispôsobovať požiadavky kresťanského životného štýlu očakávaniam ľudí v postkresťanskej spoločnosti. Prosili, aby im i iným mladým ľuďom na celom svete dali synodálni otcovia „dôveryhodný morálny kompas“ a formovali ich v nemennej pravde katolíckej viery. V liste sú okrem iného aj tieto slová: „Mládež musí byť dobre vyformovaná v pravde. Nemôžeme formovať Cirkev, keď sami nie sme vyformovaní. Beztvaré mysle vytvoria beztvarú Cirkev, ktorá neustále uniká pred pravdou“.

Na Synode o mládeži, napriek mnohým kontroverzným vyjadreniach, v uplynulú sobotu zaznelo posolstvo, ktoré zdôrazňuje nemenné poslanie katolíckej výchovy. Jedna z pracovných skupín zdôraznila povolanie k svätosti ako základ pre akúkoľvek katechetickú či evanjelizačnú prácu s mladými ľuďmi. Synodálni otcovia v tejto skupine pripomenuli, že klasické čnosti sú nevyhnutné pre pokrok na ceste k svätosti. Tento proces rastu má prispievať k tomu, aby sa mladí katolíci stali svätými právnikmi, lekármi, novinármi, ekonómami, politikmi, ktorí budú schopní a ochotní vzoprieť sa skorumpovanosti politických systémov i spomínanej ideologickej kolonizácii. Preto bez výchovy k čnostiam nie je katolícka výchova, pri ktorej je katechizácia jednou z najdôležitejších zložiek, autentická.

Toto formovanie mládeže v pravde je poslaním i mimoriadnym privilegiom katechéto. Ich postavenie i celkové postavenie náboženskej výchovy v ČR a na Slovensku je legislatívne diametrálne odlišné. V slovenských školách je náboženská výchova povinne voliteľným predmetom od prvého ročníka ZŠ do polovice štúdia na stredných školách (v prípade cirkevných škôl až do maturity). Máme teda výraznú výhodu oproti našim bratom a sestrám v ČR, ktorú žiaľ nie vždy plne využívame.

Na záver by som rád priblížil ešte jedno vyjadrenie synodálneho otca, biskupa Thomasa Dowda z kanadského Montréal. Biskup Dowd je priekopníkom katechizácie prostredníctvom sociálnych sietí v kanadskom prostredí. Patril k najmladším biskupom na synode. Podrobil ostrej kritike pokus o zreformovanie katechizácie v uplynulom polstoročí. Podľa jeho presvedčenia, tento pokus sa nevydaril. Je presvedčený, že práve „pokrivkávajúca pokoncilová katechizácia“ zohráva kľúčovú úlohu v kríze viery mladej generácie. „Katechézu sme sa pokúšali obnoviť odmietnutím klasického modelu otázok a odpovedí, ktoré sa učili naspamäť. V časoch, keď som ja vyrastal, však boli katechézy zbavené obsahu alebo v nich vládol chaos. Mladým nebolo ukázané, ako môžu tieto rozličné kúsky puzzle poskladať do jedného celku. (..) Preto Cirkev musí zapracovať tak na obsahu, ako aj na metóde katechézy. Je potrebná obnova katechézy, je potrebné mladým ukázať, čím majú začať. Tak ako v puzzle začíname rohmi a rámom a potom dopĺňame zvyšok, tak je tomu i v katechéze. Treba vrátiť určité usporiadanie, uznať, že niektoré otázky sú zásadnejšie ako iné“.

Milé kolegyně a kolegovia, zo srdca Vám i sebe prajem, aby sme dokázali naučiť dnešných mladých ľudí skladať svoje životné puzzle a sprostredkovať im

vzťah k živému a milujúcemu Bohu. Nech nám v tom pomáha svätá Panna Mária, Matka dobrej rady.

Ešte raz ďakujem za pozvanie a možnosť stráviť s Vami tieto výnimočné chvíle.